مدیرکل سلامت خانواده و نظام ارجاع سازمان بیمه سلامت ایران مطرح کرد:

پزشکی خانواده و نظام ارجاع؛ مسیر عبور از درمان پراکنده به سلامت یکپارچه

مدیرکل سلامت خانواده و نظام ارجاع سازمان بیمه سلامت ایران با تاکید بر لزوم گذار نظام سلامت از رویکرد «درمان‌محور و واکنشی» به «مدیریت مستمر سلامت»، اجرای برنامه پزشکی خانواده و نظام ارجاع را رکن بنیادین حفاظت مالی از بیماران، حذف تقاضاهای القایی و تبدیل سازمان‌های بیمه‌گر به خریداران راهبردی خدمات دانست.

تغییر الگوی بیماری‌ها، افزایش بار هزینه‌های درمانی و ناکارآمدی ساختارهای سنتی ارائه‌دهنده خدمت، ضرورت بازآفرینی سازوکارهای بالینی و اقتصادی نظام سلامت را بیش از هر زمان دیگری اجتناب‌ناپذیر کرده است. در این میان، «پزشکی خانواده و نظام ارجاع» نه صرفا یک ابزار کنترلی برای مدیریت هزینه‌ها، بلکه راهبردی‌ترین مداخله سیاستی در راستای تحقق پوشش همگانی سلامت (UHC) و ساماندهی رفتار سلامت شهروندان به شمار می‌رود.

استقرار موفق این مدل مستلزم خروج بیمه‌های پایه از نقش انفعالی «صرفا پرداخت‌کننده صورت‌حساب» و ورود به عرصه «خرید راهبردی خدمت» بر پایه داده‌های سلامت، پایش عملکرد و یکپارچگی ارجاع الکترونیک است. با این حال، تحقق این بازمهندسی ساختاری در نقطه تلاقی زیرساخت‌های فناورانه، مشوق‌های انگیزشی ارائه‌دهندگان و از همه مهم‌تر، تغییر نگرش عمومی بیمه‌شدگان نسبت به مسیر دریافت خدمت قرار دارد.

برای واکاوی دقیق الزامات سیاستی، منافع اقتصادی برای سازمان‌های بیمه‌گر پایه سلامت و نقش محوری مشارکت مردمی در این گذار ساختاری، با دکتر آناهیتا کشاورزی، مدیرکل سلامت خانواده و نظام ارجاع سازمان بیمه سلامت ایران به گفت‌وگو نشسته‌ایم که در ادامه می‌خوانید:

اجرای برنامه پزشکی خانواده و نظام ارجاع چه اهمیتی برای نظام سلامت دارد؟

نظام سلامت زمانی می‌تواند به اهداف خود در زمینه ارتقای سلامت، افزایش کیفیت خدمات و حفاظت مالی از مردم دست یابد که ارائه خدمات از یک الگوی پراکنده و درمان‌محور به سوی الگویی منسجم، مبتنی بر نیازهای سلامت افراد و خانواده‌ها حرکت کند. در این مسیر، برنامه پزشکی خانواده و نظام ارجاع یکی از مهم‌ترین پایه‌های اصلاح نظام سلامت و حرکت به سمت پوشش همگانی سلامت به شمار می‌رود.

پزشکی خانواده صرفاً به معنی مراجعه فرد به یک پزشک مشخص نیست؛ بلکه رویکردی برای ایجاد یک مسیر روشن و مستمر در دریافت خدمات سلامت است. در این رویکرد، سطح یک، نقطه آغاز ارتباط فرد با نظام سلامت محسوب می‌شود و با شناخت وضعیت سلامت، عوامل خطر، نیازهای فرد و خانواده و سابقه دریافت خدمات، زمینه برای مراقبت مستمر و هدفمند فراهم می‌شود.

نظام ارجاع نیز حلقه اتصال میان سطوح مختلف خدمت است. هنگامی که نیاز فرد فراتر از توانایی‌های سطح یک باشد، ارجاع به موقع و مبتنی بر ضرورت بالینی به سطح دوم و در صورت نیاز به سطح سوم، امکان دسترسی فرد به خدمات تخصصی و بیمارستانی را در زمان مناسب فراهم می‌کند. در این فرآیند، ارتباط میان سطوح مختلف باید حفظ شود و اطلاعات مربوط به تشخیص، اقدامات انجام‌شده و برنامه ادامه مراقبت، در مسیر بازگشت بیمار به سطح یک مورد استفاده قرار گیرد.